

ved Siden af ham. Alle vi andre med noget nyttigt i Haanden, medens Haand-arbejds lærerinden gik stille omkring fra den ene til den anden og rettede og hjalp. Der blev sømmet, stoppet og strikket o. s. v. I de sidste Uger før Jul havde vi Lov til at bringe noget „fancy-work“ Broderi med hjemmefra, ellers var der kun Tale om Nyttesyning. Hvem der skulde fortælle Historien blev afgjort fra Uge til Uge. Man meldte sig, naar man havde Lyst, blev paa det venligste opfordret, naar Læreren mente, at en eller anden af Mangel paa Selvtillid ikke vovede at træde frem. Hvad man fortalte, blev overladt fuldstændig til En selv. Vi havde Lov til at citere et Digt, fortælle et Eventyr eller en Historie, vi selv havde læst eller hørt, endda selv opfinde, hvis vi ævnede det. Bestyreren hjalp de smaa, hvis det kneb for dem, men stammede man for meget, maatte man holde op. „Det er vist bedre, Du forbereder dig en Uge til“, hed det saa, og beskæmmet tav man stille.

Saaledes gled Aarene, syv stille, og dog saa betydningsfulde Aar af Barnedomsalderen.

Jeg husker den Time, hvor jeg sagde Farvel til Skolen og alle dem, jeg havde kær derhenne; jeg husker ogsaa den Time, hvor jeg blev præsenteret for Bestyrerinden af den store Pigeskole „The Manchester High School for Girls“, hvor de næste Skoleaar skulde gennemleves; husker Bestyrerindens bratte Vending mod Moder, efter at hun havde talt et Par Ord til mig. „De siger, Deres Datter kommer fra Fællesskolen i Fallowfield. Det er godt. Vi faar flere Elever der fra; de er altid blandt vore bedste. De har lært at tænke, og er samvittighedsfulde.“ Større Ros kunde vel næppe udtales. Skolen i Fallowfield eksisterer endnu. Den gamle Bestyrer fra vor Tid har trukket sig tilbage; hans Datter, som har studeret i Newham College, Cambridge, har overtaget Ledelsen efter ham. Da jeg for snart 4 Aar siden var i Manchester, viste hun mig de Forbedringer, som hun havde indført, deriblandt Sløidskolen. Hun er bleven sin Faders Principper tro, uden derfor at blive ensidig, som der maaske var Fare for under den gamle Herres Ledelse, og han har haft den store Glæde, at en af hans Elever har oprettet en Fællesskole i Sydengland efter de samme Metoder, som han hyldede.

Børnene.

„Lær Børnene at kende deres egne Legemer!“ Denne Fordring bliver vel for en stadig større Kreds af Opdragere uafviselig. Disse Linjer fremkommer, fordi jeg gerne vilde gøre „Kvinden og Samfundet“s Læsere opmærksomme paa en lille Bog, der kan hjælpe Forældrene i det ingenlunde lette Arbejde: at tale med Børnene om alt det, man i ældre Tider omhyggelig skjulte og fortav for dem i den Tro, at Uvidenhed var det samme som Uskyldighed. At dette er et Standpunkt, som Folk mere og mere kommer bort fra, er utvivlsomt; men lige saa sikkert er

det, at mangen en Moder, som indser, at Fortiessystemet er galt, dog tier og staar raadvild, fordi hun ikke ved, hvordan hun skal gribe Sagen an; ikke ved, hvad hun skal sige. Til saadan en Moder er det, jeg gerne vil sige: „Køb et lille Hefte, der hedder „Far's og Mor's Undervisning om Køn-forholdet af O. Klytten (Cammermeyers Forlag). Her er netop, hvad der søges; her er Ordene, du ikke selv kan finde. Køb den lille Bog, (den koster 60 Øre) læs den og tal med dine Børn efter den der givne Anvisning; du vil sikkert have Glæde af det!“ Jeg taler ud af Erfaring, og kunde disse Linjer bidrage til, at mange andre gjorde sig bekendt med den og høstede Nytte af den, vilde det meget glæde

En Moder.

Mad og Drikke.

Dr. med. Ch. Jürgensen har udsendt 3dje Udgave af „Mad og Drikke“ tillige med den grafiske Tavle over Fødemidlernes Sammensætning.

At denne Bog udkommer i nyt Oplag er et glædeligt Tegn paa, at Interessen for Ernæringen ogsaa har naaet til Mennesken; Dyrene har længe nydt godt af den. Bogen er den eneste samlede populære Vejledning, der haves paa Dansk, over dette Emne.

Der arbejdes nu til Dags paa, at de videnskabelige Forskninger paa dette Omraade skal naa inden for Hjemmets Døre, ja, lige ind i Køkkenerne og der virke hen til en bedre Forstaaelse af Ernæringsspørgsmaalet til Gavn for Familiens Sundhed og Velvære. Igenem dette Arbejde vil Dr. Jürgensens Bog blive kendt i stedse videre Kredse; den anvendes alt som Haandbog ved de Lærerindens Uddannelse, der fra Statens Kursus gaar ud som Lærere for den opvoksende Slægt, ligesom den i en længere Aarrække har været anvendt ved Lærerindeuddannelsen i vort Naboland Norge.

Dr. Jürgensen har i sin sidste Udgave taget særlig Hensyn til Plante-fødemidlernes Tilberedning. Dette er paa sin Plads med Hensyn til de prisværdige Bestræbelser, der fra Vegetarianere og andre gøres for at indføre et større Forbrug af Plantefødemidler i vor daglige Kost.

I et af Kapitlerne om Nydelsesmidlerne har Dr. Jørgensen talt alvorlige Ord om Farene ved Brugen af Alkohol. Og sikkert vil det have stor Betydning for Samfundet, om Kvinderne fik Forstaaelse af denne Fare og lærte at bekæmpe og afvende den paa rette Maade.

E. H.

Fra Uge til Uge.

Dansk Kvindesamfund. Mandag den 17. Novbr. indledede Folketingsmand Mads Larsen en Forhandling om Valgforhold og kommunale Forhold i By og Land. Det var en meget interessant Aften. Både paa Grund af de mange gode Oplysninger, og især paa Grund af Foredragsholderens klare Opfattelse af, hvor Kvindernes Plads er overfor alle de Sager, som skal røgtes af de kommunale Tilidsmænd. Medlemmerne fulgte med levende

Interesse den temmelig lange Forhandling og udtrykte bag efter deres Tak derfor.

Det er ligeledes en stor og meget livlig interesse Kreds af Kvinder, der følger de Forelæsninger om „kommunale Forhold“, som Folkeuniversitetet paa Andragende fra Kvindeforeninger i denne Vinter lader afholde. Ogsaa der klares det bedre og bedre for Tilhørerne, i hvor høj Grad der savnes Kvinder i de kommunale Raad.

Dansk Sygeplejerskab holdt 27. Oktobee et Møde, hvor Formanden forelagde et Forslag til Oprettelse af en Klinik paa 60 Senge, der tænkes oprettet i Forbindelse med en Sygeplejeskole, der skulde planlægges og ledes under Foreningens Autoritet.

Efter nogle faa Udtalelser for og imod vedtoges det endstemmig at arbejde for Oprettelsen af et saadant Hospital, forsaavidt som det kan gøres uden Risiko for Foreningen.

Social Sekretariat og Bibliotek havde Fredag Aften den 21. November Møde i Studenterhuset, hvor Fernando Linderberg indledede med et Foredrag om Socialisme og Socialdemokrati; det lykkedes at faa en Diskussion i Gang. idet en Del Socialdemokrater tog til Orde og søgte efter bedste Evne at vise sig uenige med Indlederen. Hr. Linderberg hævdede, at „Social Sekretariat og Bibliotek“ ønskede at udbrede Oplysning om sociale Spørgsmaal uden at gaa noget Partis Ærinde; og nægtede kan det ikke, at de tilstedeværende Modstandere syntes i nogen Grad at trænge til social Oplysning og Dannelse for at kunne føre en Diskussion under passende Former.

Tjenestepigeforeningen havde et Overskud af sin Basar paa 1000 Kr., et Held, der er ærligt fortjent ved den sjældne Udholdenhed, hvormed de ledende Kvinder arbejder hen imod deres Maal: Oprettelsen af en Skole og et Hjem for Foreningens Medlemmer.

Københavnske og frederiksborgske Menighedsplejer, 26 i Tallet, har forenet sig til Samarbejde og dannet et Centraludvalg, hvis Hovedopgaver vil blive 1) at sprede Kendskab til og Interesse for Menighedsplejesagen, 2) at samle og modtage Bidrag saavel til de enkelte Menighedsplejer som til Fordeling blandt de samarbejdende Menighedsplejer, 3) ved Hjælp af Koft, Anvisningsblanketter og lign. at søge at komme det professionelle Liggeri til Livs og at bringe den private Godgørenhed i Forbindelse med den virkelige Trang, 4) at give Oplysninger om alt vedrørende Barmhjertighedsgeringer — kristelige og humane — i og ved København, mens hver enkelt Menighedspleje selv ganske frit og uafhængigt leder sine egne indre Anliggender.

Dette er kun, hvad der forlængst er gjort i andre store Stæder og overalt har vist sig nyttigt og godt. Vi kan derfor kun anbefale vore Læsere at følge Centraludvalgets Opfordring og sende eventuelle Gaver til Centraludvalgets Kontor: Stormgade 35, St. t. v., København B., aabent 11—3.

En kvindelig Bogbinder, Paula Gemynthe, har i Sidebygningen paa Nørrebrogade 43 2. Sal indrettet sig et Værksted med gode tidsvarende Maskiner og Værktøj.

Frk. G. er i et Aar af sin Læretid bleven støttet af Dansk Kvindesamfund og i et Aar af „Hjælpefonden for arbejdsdygtige, ugifte Kvinder“; hun fik for kort Tid siden en Portion paa 1500 Kr. af det Suhrske Laan, og blev derved sat i Stand til at indrette sit Værksted.

Det er allerede lykkedes hende at faa noget Arbejde; men enhver ny Virksomhed trænger til Støtte; Kvindesagens Venner bør derfor huske hende, naar de trænger til at faa Bøger bundet ind.

Hugin. Dansk Kvinderaads Centralbureau giver den 6. December Kl. 8 i K. F. U. M.s Sal Gatersgade 115 en Aftenunderholdning, der bliver arrangeret af Fru Ina Lange; Fru Jenny Blicher Christensen læser op af „Violin“, og der bliver både fortrinlig Herre- og Dame-

sang. Billetter a 1 Kr. faas paa Kontoret Nørregade 33.

Paa Dansk Kvindesamfunds næste Klubften Mandag den 1. December Kl. 7½ holdes der Foredrag om Vegetarismen af Læge O. Benedictsen; bagefter Diskussion.

Dansk Kvindesamfund.

Ny Medlemmer i Svendborgkredsen: Muremester Caspersen, Langestræde; Frk. Ottilie Jensen, Ragnhildsvej; Frk. Amalie Jensen, Grubbemøllestræde 32; Fru Katrine Solberg, Bagergade 73; Frk. Petersen, Færgevej 12; Krydsassistent Christensen, Søgaardsvej 15; Frk. Anna Katrine Christensen, Søgaardsvej 15; Fru Glarmester Hansen, Korsgade; Maskinmester Frandsen, Langestræde; Frk. Camilla Møller, Brogade; Fru Christensen, Gerrilsgade; Frk. Ane Jensen, Grubbemøllestræde 51; Fru Værkfører Hansen, Grubbemøllestræde 47; Fru Rehr, Skattergade; Kellner Rehr, Skattergade.

Ind- og Udland.

Under 6. ds. har Kongen stadfæstet den af Altinget vedtagne Lov, hvorefter Enker og ugifte Kvinder, som forestaar en Husstand eller paa en eller anden Maade indtager en selvstændig Stilling, er valgare ved Valg til Rigsforstanderskab, Sysselforstanderskab, Byraad, Sogneudvalg og Menighedsrepræsentanter, naar de ellers opfylder Valgbarhedsbetingelserne.

De har faaet et Fortrin fremfor Mænd: De kan undslaa sig for at modtage Valg.

I en meget nær Fremtid vil sikkert ogsaa Kvinderne i Thorshavn faa kommunal Valgret og Valgbarhed, og det baade de gifte og de ugifte. Vi skal ikke gaa nærmere ind paa Enkelthederne, fordi Sagen endnu verserer imellem de færøiske Lagting og Ministeriet, men kun bemærke, at det er Justitsministeren, som udtrykkelig har ønsket, at Kvinderne skulde med i den nye kommunale Lov for Thorshavn.

„Hugin“ har udsendt en fiks Kalender for Aaret 1903. Man finder her et Kvindeportræt for hver Maaned; desuden værdifulde, ofte ny Oplysninger om Kvindesagen, Visdomsord udtalte om og af Kvinder og endelig Vejledning med Hensyn til kvindeligt Arbejde. Nyt vil det saaledes vistnok være for mange at se, at kommunal Stemmeret indførtes

i Brunsvig	1850
i Østpreussen	1856
i Sverrig	1862
i Finland	1865
i Rnsland	1870
i Sachsen	1873
i Kroatien	1881
paa Island	1882
i Norge	1901.

Kalenderen koster 50 Øre — for 11 Eksemplarer 5 Kr.

Paa det Nordiske Forlag er udkommet to ny Moes Billedbøger, nemlig, Bro. Bro, Brille og Smaahistorier.

Den første illustrerer en gammel, kendt Ramse, medens Teksten til den anden skyldes Kunstneren.

Foruden disse to Billedbøger faas i tredje Oplag en gammel bekendt mellem Billedbøger for Smaa børn, der nu er overgaaet til Det nordisks Forlag, nemlig Middagsgildet hos Vovvovskys.

Børnesanatorierne for København og Omegn har arbejdet siden 1890 og i de forløbne Aar taget sig af 1786 Børn, der tilsammen er forplejede i 55,791 Dage. Børnernes Gennemsnitsalder har været 7—8 Aar.

Sanatoriet i Hellebæk har fuldt ud staaet sin Prøve, og Beviset er ført for, hvor heldigt man i sin Tid har truffet Valget af dets Be-

Billeder af Livet.

Dagligstue, sen Aften. Fruen læsende. Hun vender sig og hilser paa sin Mand, der træder ind.

Godaften Harald! Det blev sent i Aften.

Ja, undskyld kære Laura. Jeg blev opholdt i Foreningen (sætter sig). Mødet havde nær endt med en lille Festlighed.

Saa! I hvad Anledning?

Det maa jeg fortælle dig (usikkert) Jeg var næsten paa en Maade Anledningen.

Hvorledes Harald (ser paa ham, opdager, at han blusser). Hvad er der i Vejen? Der maa være sket noget.

Ja, der er virkelig sket noget (Pause).

Men saa sig dog (ængstelig) Gud, der er da ikke haendt en Ulykke?

Nej, men ser du, jeg kan næsten

ikke, for du skal vide (pludseligt): Jeg er bleven udnævnt til Justitsraad!

Hvad siger du (skyder Bogen bort og kaster sig tilbage i Stolen), til Justitsraad! Nej, det havde jeg dog aldrig troet at skulle opleve. Justits — ha, ha, ha!

Finder du nu i Grunde det saa morsomt?

Ja, det er guddommeligt. Du med dine Anskuelser udnævnt til Justitsraad.

Egentlig har det da ikke synderligt med mine Anskuelser at gøre.

Ih! Det er ellers mærkeligt, hvor meget der nu ikke mere har med dine Anskuelser at gøre. Er da Anskuelser noget, man kan anbringe som en rød Fjer i Hatten, eller skal de ikke, som du selv har lært mig, passe om Personligheden som en Dragt?

Hvad jeg har lært dig, staar jeg ved, Laura. Men skal vi ikke debatere den Sag nærmere i Morgen. Det er paa Tide, at vi gaar til Ro.

Saa gærne, Hr. Justitsraad! Hvad Hr. Justitsraaden trænger til for Eftertiden er vist — Ro!

Men Laura! At du kan opholde dig saadan ved en Bagatel!

En Bagatel kalder du det. Men er det ikke just med Bagatellerne, vi skal begynde. Din Plads i Samfundet er dog saadan, at du næppe nogensinde faar Indflydelse paa de rigtig store Afgørelser. Saa meget mere paalidelig burde du være, hvor Talen er om Smaating! Justitsraad! Jeg vil slet ikke tale om, at Titlen selv er meningsløs. Men passer den paa dig? Hvad er der i dit Væsen og din Personlighed, som svarer til Justits? Du, som er saa svag og eftergivende, saa blød og hjertensgod. Justitsraaden sidder paa dig som en Dragonhjelms paa en Dameskræderinde. Der mangler Forhold. Hvad vilde du sige, om nogen fandt paa at indføje et Rokomotiv i Frue Kirkes Arkitektur? Du vilde være den første til at protestere. Men Bjælken i dit eget Øje bliver du ikke var. Nu skal du til at skilte med din egen Karaktervagthed. Jeg synes, du forringer dig, Harald, uden Spor af Grund.

Kære Laura (nærmere). I flere Henseender kan jeg give dig en vis

Ret. Men læg Mærke til, at Ordner og Titler, der for Mændene af den gamle Skole var et i sig selv attraktivt Formaal, for mig med min moderne Opfattelse er en nødvendig Indrømmelse til Fortiden. At modtage disse dyre Udmærkelsestegn betragter jeg som en Slags Offer, Samfundsvedtægten kræver af os. Ordner og Titler er Magtsymboler. At give efter paa dette Punkt vilde være en politisk Svaghed — men det er sandt! Du forstaar dig jo slet ikke paa Politik!

Nej Gudskelov! Det gør jeg ikke. Ellers havde jeg nu gaaet og tænkt mig et nyt Samfund, hvor vi blev fri, eller dog mere og mere fri, for Vægtene. Mændene af den gamle Skole aflukkede Ørstedsparken med høje Gærder og Gitter, og de satte stokbevæbnede Justitsraader ved Indgangene. Som Modsætning tænkte jeg mig det ny Samfund, hvor Gærderne var faldne, og hvor vi alle uden Opsyn gik ud og ind i Solskinnet mellem de friske Blomster. Nu er der kommet en Justitsraad mere.

Ja men en Justitsraad, Laura, der gaar omkring i Solskinnet og ven-